სავალდებულო თემები:

თემები III კლასისათვის

თემა	**სასწავლო თემის სტანდარტის შედეგებთან დამაკავშირებელი კითხვები:**[1]	**საკვანძო ცნებები**
1. ჩემი ოჯახი	როგორ გამოვხატო პატივისცემა ოჯახის წევრების (დედ-მამის, და-ძმის, ბებია-ბაბუის) მიმართ? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 2, 3, 10, 13)** რატომ მაძლევენ ჩემი ოჯახის უფროსი წევრები რჩევებს/შენიშვნებს? **(საზ. მეც. დაწყ. (I).1, 2, 13)** რატომ და როგორ უნდა ვზრუნავდეთ ოჯახის წევრები ერთმანეთზე? **(საზ. მეც. დაწყ. (I).1, 2, 3, 10)** რატომ და როგორ უნდა დავაფასოთ ოჯახის ყველა წევრის (დედის, მამის, და-ძმის, ბებია-ბაბუის) შრომა? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 2, 3, 6, 7, 8, 14)** რა პასუხისმგებლობები მაქვს ჩემი ოჯახის წინაშე? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 1, 2, 13, 16)** რატომ და როგორ უნდა დავიცვათ ოჯახში საერთო და პირადი ჰიგიენა? **(საზ. მეც. დაწყ. (I) 1, 2, 4)** როგორ დავიცვა ჯანსაღი ცხოვრების წესი? რა მნიშვნელობა აქვს ჯანსაღ კვებას **(საზ. მეც. დაწყ.(I) 4)** როგორ შეგვიძლია გავალამაზოთ საოჯახო გარემო (სახლი, ეზო)? **(საზ. მეც. დაწყ. (I) 2, 6)** რას, რატომ და როგორ ვუფრთხილდებით ოჯახში (მცენარე, შინაური ცხოველი, სათამაშო, რელიკვია და სხვ.)? **(საზ. მეც. დაწყ. (I) 1. 5, 17)** რატომ და როგორ უნდა დავიცვა უსაფრთხოების წესები საცხოვრებელ ადგილზე? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 15)** რატომ და როგორ უნდა მოვიხმარო რესურსები (მაგ.: წყალი, ელექტროენერგია) გონივრულად (ეკონომიურად)? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 6, 8, 17)**	ოჯახი(დედა/მამა/და/ძმა/ბებია/ბაბუა); თაობა; წინაპარი; დაზოგვა; საოჯახო წეს-ჩვეულებები.
1. სასკოლო გარემო, მეგობრები და თანატოლები	რა უფლებები და მოვალეობები მაქვს? რატომ და როგორ უნდა იყოს ყველა ბავშვის უფლებები დაცული სკოლაში? **(საზ. მეც. დაწყ. (I).1, 2, 3, 10, 13, 14)**	მოსწავლე/მასწავლებელი; მეგობარი/თანატოლები;

[1]*გრაფაში მოცემული კონკრეტული შეკითხვების პროვოცირება (ანუ მათ მიმართ მოსწავლის ინტერესის გაღვივება და დაფიქრება) საზოგადოებრივი მეცნიერებების საფუძვლების სამი-ოთხი ან კიდევ უფრო მეტი გაკვეთილის მიზნად შეგვიძლია ჩავთვალოთ;*

	რატომ და როგორ უნდა ვცეთ პატივი თანაკლასელებს, მასწავლებლებსა და სკოლის სხვა პერსონალს? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 2, 3, 14)** როგორ შეგვიძლია სხვადასხვა სიტუაციაში თანატოლების დახმარება? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 15)** როგორ ავირიდოთ ან გადავჭრათ თანატოლებთან კონფლიქტი მშვიდობიანად? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 16)** როგორ შეიძლება ავირიდოთ დაავადებების გავრცელება სკოლაში, როგორ დავიცვათ პირადი ჰიგიენა და ვიკვებოთ ჯანსაღად? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 4)** როგორ ვიმოქმედოთ საგანგებო სიტუაციებში? **(საზ. მეც. დაწყ.(I). 15)** როგორ და რატომ უნდა ვიზრუნოთ უსაფრთხო სასკოლო გარემოს შექმნაზე? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 1, 2, 13, 15)** რატომ არის მნიშვნელოვანი ქცევის წესების დაცვა სკოლის ყველა მოსწავლისთვის? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 1, 10, 14)** რისი გაკეთება შემიძლია სასკოლო გარემოს გასაუმჯობესებლად ჩემს თანატოლებთან ერთად (მაგ.: სივრცის გალამაზება, გამწვანება, დასუფთავება, ეზოს მოწყობა)? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 6, 17)** რატომ და როგორ განსხვავდება ჩემი სკოლა იმ სკოლისგან, რომელიც ჩვენმა მშობლებმა, ბებია-ბაბუებმა დაამთავრეს? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 9,11)** როგორ ზრუნავენ სკოლაში მომუშავე სხვადასხვა პროფესიის ადამიანები სკოლაზე? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 7)** როგორ გამომადგება სწავლა მომავალში (მაგ. პროფესიისთვის, რომელზეც ვოცნებობ)? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 6, 7, 9)** რატომ უნდა იყოს სკოლაში ყველა გოგონასა და ბიჭის განვითარებისთვის თანაბარი შესაძლებლობები და პირობები? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 2, 13, 14)**	სკოლა; სწავლა/შრომა; წესები; უსაფრთხოება; უფლება/მოვალეობა/ პასუხისმგებლობა
2. გარემო, რომელშიც ვცხოვრობ	როგორ ვმონაწილეობთ მე და ჩემი თანატოლები ჩემი თემის ცხოვრებაში? **(საზ. მეც. დაწყ. (I).1, 5, 13.)** რა გვაერთიანებს და რა საერთო საზრუნავი გვაქვს ჩვენი უბნის მაცხოვრებლებს, როგორ შეიძლება გამოვადგე ჩემს თემს (ინდივიდის დახმარება; საზოგადოებრივი საქმიანობა)? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 1, 10, 14)**	უბანი / თემი (სამეზობლო, უბანი); მისაბაძი პიროვნება; ღირსშესანიშნაობა; ჩვენი;

DRAFT

	რატომ არის მნიშვნელოვანი ერთმანეთის პატივისცემა თემში მშვიდობიანი თანაცხოვრებისთვის? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 2, 3, 10, 14, 16)** როგორ ავიცილოთ ბუნებრივი კატასტროფები და როგორ ვიმოქმედოთ საგანგებო სიტუაციებში (ჩემი და სხვების უსაფრთხოება)? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 15)** როგორ და რატომ ვიცავ ქუჩაში მოძრაობის წესებს? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 15)** რატომ და როგორ უნდა დავიცვა ჩემი თემის ბუნებრივი და კულტურული გარემო? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 5, 17)** რომელი დაწესებულებების არსებობა არის აუცილებელი სოფლის/ქალაქის ცხოვრებაში; მათგან რომელი გვეხმარება უსაფრთხოების დაცვაში? **(საზ. მეც. დაწყ.(I). 8, 12, 15.)** რატომ გვჭირდება სხვადასხვა პროფესიის ადამიანების ყოფნა ჩვენ ირგვლივ? **(საზ. მეც. დაწყ.(I). 7)** რატომ ვყიდულობთ სხვადასხვა საქონელს და მომსახურებას? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 6, 8.)** რატომ არის საჭირო სპორტული და დასასვენებელი ადგილები ჩემი თემისთვის? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 4)** რატომ არის მნიშვნელოვანი, ვიცოდე ჩემი სოფლის/ქალაქის ისტორია, ღირსშესანიშნაობა და დღევანდელი მდგომარეობა? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 5, 9, 11, 17)**	მოხალისეობა; საქონელი, მომსახურება; საგზაო ნიშნები.

DRAFT

თემები IV კლასისათვის

თემა	**სასწავლო თემის სტანდარტის შედეგებთან დამაკავშირებელი კითხვები:**[2]	**საკვანძო ცნებები**
1.სად და როგორ ვიღებ განათლებას?	რა მნიშვნელობა აქვს განათლებას ჩემი მომავალი ცხოვრებისთვის? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 6, 7, 10)** რისი სწავლა შეიძლება არასაგაკვეთილო აქტივობების (მაგ.: ექსკურსიაზე, მუზეუმში, სპექტაკლზე...) შედეგად? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 1, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 15)** რატომ არის განათლება ყველა ბავშვის უფლება? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 13)** რატომ არ უნდა მივითვისო სხვისი ნაშრომი (მაგ.: თანაკლასელის სასკოლო დავალება)? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 3, 10, 16)** როგორ და რატომ უნდა ვისარგებლოთ ბიბლიოთეკით? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 12)** რას ვსწავლობთ და როგორ უნდა ვიქცეოდეთ თეატრში, კინოში, გამოფენასა და მუზეუმში? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 3, 12)** რა მიზნით და როგორ ვგეგმავთ სხვადასხვა ღონისძიებას? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 6, 8, 15)** როგორ ვიქცევით უსაფრთხოების წესების დაცვით ექსკურსიაზე (არ ვტოვებთ ცეცხლს, არ ვეხებით უცხო საგნებს და ცხოველებს...)? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 2, 6, 8, 15, 17)** რა ინფორმაციას გვაწვდის ისტორიული ძეგლები გარემოსა და ჩვენი მხარის შესახებ? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 5, 9, 11, 17)** რატომ გვჭირდება სპორტი გოგონებსაც და ბიჭებსაც, დიდებსაც და პატარებსაც? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 4)** რისთვის ვკითხულობთ წიგნებს? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 3, 6)** რა შედეგები შეიძლება მოგვიტანოს შრომამ და რატომ არის შრომა მიზნის მიღწევის საუკეთესო საშუალება? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 3, 6)** რატომ არ შეიძლება ბავშვის შრომის ბოროტად გამოყენება? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 2, 10, 13)**	სწავლა /სწავლება/განათლება; გამოცდილება; ბავშვის უფლება და მოვალეობა; პერსპექტივა/წარმატება; ქცევის ნორმები.
2. მედია და ინფორმაცია	საიდან ვიღებთ და როგორ ვიყენებთ ინფორმაციას? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 6.)** რატომ შეიძლება გახდეს შეუმოწმებელი ინფორმაცია კონფლიქტის მიზეზი? **(საზ. მეც. დაწყ. (I).16)**	ჟურნალისტი/ინფორმაციის მომპოვებელი; თანამედროვე ტექნოლოგიები;

[2] *გრაფაში მოცემული კონკრეტული შეკითხვების პროვოცირება (ანუ მათ მიმართ მოსწავლის ინტერესის გაღვივება და დაფიქრება) სამი-ოთხი ან კიდევ უფრო მეტი გაკვეთილის მიზნად შეგვიძლია ჩავთვალოთ;*

DRAFT

	რატომ უნდა მოვუსმინოთ განსხვავებულ აზრს?**(საზ. მეც. დაწყ. (I) 2, 3, 14);** როგორ ხდებოდა ინფორმაციის გადაცემა/გავრცელება ძველად და ახლა?**(საზ. მეც. დაწყ. (I) 9, 11);** რა დრო უნდა დავუთმო დღის განმავლობაში საინფორმაციო-ტექნოლოგიურ საშუალებებს? **(საზ. მეც. დაწყ. (I).2, 4, 6)** რა ინფორმაცია შეიძლება მივიღო რეკლამისგან? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 6, 8)** რაში გვეხმარება სოციალური რეკლამა (რომელიც ასახავს მაგ.: ეკოლოგიის პრობლემებს, ან მოგვიწოდებს სამოქალაქო აქტიურობისკენ)? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 2, 6, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17)** ვის და როგორ უნდა მივმართოთ საფრთხის შემთხვევაში (პირადი უსაფრთხოება, საზოგადოებრივი პრობლემები)? **(საზ. მეც. დაწყ.(I). 15)** რა გზით გავუზიარო ინფორმაცია თანატოლებს ბავშვთა უფლებების შესახებ? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 13)**	კომუნიკაცია; სიახლე; სასარგებლო/უსარგებლო ინფორმაცია; ინფორმაციის წყარო; სოციალური ქსელი; რეკლამა / სოციალური რეკლამა; დღის რეჟიმი.
3. მე და ჩემი ქვეყანა	რატომ უნდა მიყვარდეს ჩემი ქვეყანა და ვუფრთხილდებოდე მას? **(საზ. მეც. დაწყ. (I) 5, 10, 11, 13, 17);** რატომ უნდა ვცეთ პატივი ჩემი ქვეყნის დროშასა და გერბს? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 5, 10).** რატომ უნდა გავუფრთხილდე ჩემი ქვეყნის ბუნებას? **(საზ. მეც. დაწყ. (I). 6, 10, 17).** რატომ უნდა მოვიხმაროთ პასუხისმგებლობით ბუნებრივი რესურსები? **(საზ. მეც. სტ. IV. 6, 8, 17);** რატომ უნდა დავიცვათ საზოგადოებრივი წესრიგი (ქუჩაში მოძრაობისას, ტრანსპორტში) **(საზ. მეც. დაწყ. (I) 2, 13, 15);** რა შედეგები შეიძლება მოჰყვეს წესებისა და კანონების დარღვევას? **(საზ. მეც. დაწყ. (I) 2, 3, 10, 13, 14, 17);** რატომ აღვნიშნავთ საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ეროვნულ დღესასწაულებს (მაგ.: დამოუკიდებლობის დღეს...)? **(საზ. მეც. დაწყ. (I) 1, 9, 11);** რატომ არის მნიშვნელოვანი ქვეყნისთვის ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია? **(საზ. მეც. დაწყ. (I).4).**	წეს-ჩვეულება / ტრადიცია; ეროვნული დღესასწაულები; შემწყნარებლობა, პატივისცემა; წესი \ კანონი; უფლება \ მოვალეობები; მოსახლეობა; თაობა/წინაპარი; მემკვიდრეობა; სიმბოლიკა; ქვეყანა; მართვა.

DRAFT

შეფასება

საზოგადოებრივი მეცნიერებების საფუძვლების სწავლებისას გამოიყენება მხოლოდ განმავითარებელი შეფასება, რომელიც *ავთენტიკური შეფასების*[3] პრინციპებს ემყარება (იხ. ზოგადი ნაწილი).

საგნის სწავლა-სწავლების პროცესში მოსწავლე შემდეგი ტიპური აქტივობებით უნდა შეფასდეს:

1. **შემოქმედებითი პროდუქტის შექმნა:** პლაკატი, ნახატი, კომიქსი, ფლაერი, ბუკლეტი, კედლის გაზეთი, მაკეტი, ემბლემა;
2. **საკლასო აქტივობებში ჩართულობა;**
3. ინფორმაციის **მოძიება და პრეზენტაციის** მომზადება;
4. თხზულების/თემის **დაწერა**; წერილის მიწერა; ზღაპრის, იგავის, ლექსის, კროსვორდის შექმნა; დაუსრულებელი ისტორიის დასრულება;
5. მოთხრობის, ფოტოების, ანიმაციური/მხატვრული ფილმის, ვიდეორგოლის, მუსიკალური კლიპის, ყოფითი შემთხვევის **განხილვა;**
6. **ექსკურსია;**
7. **კვლევითი პროექტი** (გამოკითხვა, ინტერვიუ, რეპორტაჟი, კვლევა, ქცევის წესები („კონსტიტუცია“), დღის რეჟიმი, „მეგობრობის დღიური“, გამოფენა);
8. **დისკუსია** (დებატი).

აღნიშნულ აქტივობებში მოსწავლეთა მონაწილეობა განმავითარებელი შეფასების რუბრიკებით ფასდება, რომლებიც, ერთი მხრივ, ამოწმებს მოსწავლის ინდივიდუალურ პროგრესს, მეორე მხრივ, კი – სასწავლო პროცესში შეძენილი ცოდნის ხარისხს (ცოდნის სამ კატეგორიას – დეკლარატიულს, პროცედურულს, პირობისეულს).

[3]შეფასების ფორმა, რომელიც მოსწავლის ცოდნასა და უნარებს პრაქტიკულ-ცხოვრებისეულ სიტუაციებზე დაფუძნებულ აქტივობების საფუძველზე ამოწმებს.